



JAVNA SLUŽBA  
V SADJARSTVU



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

# PRIPOROČILA ZA REDČENJE CVETOV IN PLODIČEV JABLANE v ekološki pridelavi

9. 4. 2020

Redčenje cvetov oz. plodičev sodi med najpomembnejše tehnološke ukrepe pri pridelavi jabolk (in tudi hrušk). Pomembno je tako v integrirani kot tudi v ekološki pridelavi jabolk. Brez tovrstnega uravnavanja rodne nastavka ne moremo pričakovati kakovostnega pridelka in primerne formiranja cvetnega brstja za naslednje leto. S kemičnim redčenjem rodne nastavka tudi izredno zmanjšamo število ur potrebnih za ročno, korekcijsko redčenje plodov.

Najprej je potrebno natančno oceniti poškodovanost cvetov oziroma plodičev po pozebi. Osredotočiti se je potrebno na število preživelih popkov oziroma cvetov. Vzдолžno prerežimo cvetove oziroma plodiče celih cvetnih šopov na vseh vrstah rodne lesa, saj le na tak način lahko dobimo korektno sliko preživelih cvetov. V kolikor ima prerez plodiča, cveta ali popka temnejšo notranjost, nanj ne moremo več računati. Dosedanje izkušnje posebnih let kažejo na to, da smo tudi po pozebi imeli pri nekaterih sortah (Goldrush, Opal) še vedno preveliko število drobnih plodov, medtem, ko je Topaz velikokrat tudi v letih brez pozebe dobro sam odvrigel plodove.

Eden izmed pomembnejših povzročiteljev izmenične rodnosti je enoletni rodni les, ki je ponekod terminalno in tudi lateralno letos močno obrasel z rodno nastavkom. Ker kasneje zacveti, je v posebnih letih zelo dragocen nosilec pridelka. V kolikor je na ostalem rodnem lesu dovolj preživelih cvetov, priporočamo takojšnje odstranjevanje enoletnih rodnih poganjkov. Spremljajte vremensko napoved in delo opravite v suhem vremenu.

## **Mehansko redčenje:**

Cvetove lahko redčimo mehansko s traktorskim priključkom vrtečega vretena, v fenofazah od balonskega stadija do vrha cvetenja. Glede na različno izvedbo traktorskih priključkov so vsakemu pridelovalcu izredno dragocene praktične izkušnje glede obodne hitrosti vrtečega vretena in hitrosti traktorja. V nekaterih državah EU strojno redčijo kot edini ukrep

zmanjševanja rodne nastavka, ponekod pa strojno redčenje kombinirajo s kasnejšimi kemičnimi redčenji. Več o strojnem redčenju cvetov in primernih hitrostih vretena je možno prebrati na straneh JSsad, rezultati CRP: [POSKUS-MEHANSKEGA-REDČENJA-CVETOV](#).

*V letu pozebe, kadar nismo prepričani, da je na drevesu dovolj nepoškodovanih cvetov, ta način redčenja ni primeren.*

### **Kemično redčenje:**

Glavni oz. edini dovoljen način redčenja v ekološki pridelavi je mehansko oz. strojno redčenje cvetov (opisano zgoraj). Obstajajo sicer še alternativni načini s sicer dovoljenimi fungicidnimi pripravki v ekološki pridelavi. To sta CaSx (žveplenoapnena brozga (ŽAB)=kalcijev polisulfid) in KHCO<sub>3</sub> (kalijev hidrogen karbonat = kalijev bikarbonat). V večjih koncentracijah, bistveno večjih kot pri fungicidnih nanosih, tudi redčita, kadar se jih nanese v času vrha cvetenja dreves. Problem pri obeh pripravkih je sorazmerno velika fitotoksičnost na listju škropljenih dreves, čeprav je res, da po dveh tednih opažena fitotoksičnost izgine, drevesa pa so primerno poredčena. O izvedenem poskusu z uporabo CaSx in KHCO<sub>3</sub> si lahko preberete v priponki [Poskus EKO redčenje, 2019 'Elstar'](#).

Pri sorti Elstar so uporabili v vrhu cvetenja 0,5 L Curatio / 10 L vode. Zmanjšali so končno število plodov in povečali pridelek komercialnih plodov (>70 mm). Z nanosom so sicer nekoliko povečali pojav rjavosti plodov, vendar ocenjujemo, da je povečanje rjavosti bilo le malenkostno, nepomembno za prodajo teh plodov. pri redčenju.

Pri izvedbi redčenja je pomembna koncentracija ŽAB. Priporočljivo je 4 - 5 l Curatia /100 l vode ne glede na porabljeno količino vode/ha.

Več o redčenju si lahko preberete še v priponki [Kemično redčenje plodičev jablane](#) ali na [povezavi IVR, točka 7](#).

Pripravili  
Dr. Matej Stopar, KIS  
Dr. Stanislav Tojnko, FKBV  
Alenka Caf, Andreja Brence KGZS